Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/2343

10.10.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2024/2343,

annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0119/2024),

A. toteaa, että Euroopan lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) tulo- ja menotaulukon ([1]) mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2022 oli 197 759 722 euroa, mikä merkitsee 10,91 prosentin lisäystä vuoteen 2021 verrattuna; toteaa, että viraston talousarvio rahoitetaan pääasiassa unionin talousarviosta;

B. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2022 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset);

Talousarvio- ja varainhallinto

1. panee merkille, että vuonna 2022 talousarvion seurantatoimien tuloksena talousarvion toteutuminen oli 96,62 prosenttia maksusitoumusmäärärahoista, mikä merkitsee 2,10 prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna; panee merkille, että vuonna 2022 maksumäärärahojen käyttöaste oli 79,73 prosenttia, mikä on 3,78 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2021; on tyytyväinen viraston jatkuviin toimiin maksuviivästyksien vähentämiseksi, sillä niitä oli 32,8 prosenttia vuonna 2020, 7,8 prosenttia vuonna 2021 ja 7,2 prosenttia vuonna 2022; panee kuitenkin huolestuneena merkille, että tilintarkastustuomioistuimen huomautus viraston myöhässä suorittamista maksuista on edelleen ajankohtainen; on samaa mieltä tilintarkastustuomioistuimen kanssa siitä, että virasto vaarantaa maineensa tämän toistuvan puutteen vuoksi;

2. panee merkille, että vuodelta 2021 vuodelle 2022 siirrettyjen varojen (C8) toteutumisaste oli alhainen (85 prosenttia), minkä vuoksi määrärahoja jäi käyttämättä 3,8 miljoonaa euroa; panee huolestuneena merkille, että vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirretyt nykyiseen talousarvioon liittyvät määrärahat olivat suhteellisen korkealla tasolla (17 prosenttia eli 32,5 miljoonaa euroa); panee lisäksi merkille, että viime vuosina (2020–2022) viraston ylijäämä (talousarvion tulos) varainhoitovuoden lopussa on ollut kasvusuuntainen, sillä vuonna 2022 ylijäämä oli 10,3 miljoonaa euroa eli yli kaksinkertainen vuoteen 2021 (5,1 miljoonaa euroa) nähden; panee merkille, että viraston vuoden 2022 konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen ja viraston kertomuksen, joka sisältää vastuuvapauden myöntämisestä viraston talousarvion toteutumisesta vuonna 2021 annetun parlamentin päätöksen seurannan, mukaan virasto on arvioinut varainhoitovuoden lopun korkean ylijäämän perimmäisiä syitä ja talousarvion toteuttamisen tuloksellisuutta niiden varojen osalta, joita on siirretty vuodelta toiselle; panee tässä yhteydessä merkille, että virasto on myös laatinut toimintasuunnitelman; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle toimintasuunnitelman toteuttamisessa saavutetusta edistyksestä;

3. panee merkille, että viraston lopullinen talousarvio vuodelle 2022 on seurausta ensimmäisestä tarkistuksesta, jonka suuruus oli 4,3 miljoonaa euroa ja joka koski Tanskan vuoden 2022 rahoitusosuutta, ja toisesta tarkistuksesta, jonka suuruus oli 1,1 miljoonaa euroa ja joka koski rahoitusosuussopimuksia ja palvelutasosopimuksia;

([1]) EUVL C 38, 31.1.2023, s. 160.

Tuloksellisuus

4. panee tyytyväisenä merkille viraston konsolidoidusta vuotuisesta toimintakertomuksesta, että virasto käytti keskeisiä tulos- ja työohjelmaindikaattoreita toimintojensa ja muiden toimiensa tuoman lisäarvon arviointiin parantaakseen vuoden 2022 talousarviohallintoaan; panee merkille, että virasto seurasi 15:tä keskeistä tulosindikaattoria ja 56:ta työohjelmaindikaattoria; panee merkille, että 10 keskeisen tulosindikaattorin ja 40 työohjelmaindikaattorin osalta asetetut tavoitteet joko saavutettiin tai ylitettiin; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille joidenkin keskeisten tulosindikaattoreiden tulosten paranemisen aiempiin vuosiin verrattuna, mikä liittyy viraston tukemien operaatioiden (2 758) ja toimintapäivien (394) määrään sekä Europolin tietojärjestelmästä ja QUEST-järjestelmästä tehtyjen hakujen määrään (13 miljoonaa) ja Europolin tietojärjestelmässä tehtyihin henkilöihin liittyvien rajatylittäviä rikoksia koskevien tarkastusten määrään (2 339);

5. kiittää virastoa siitä, että se on onnistunut saavuttamaan laajasti viiden monivuotisen strategisen painopisteen mukaisia tavoitteitaan, jotka on asetettu sen vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevassa strategiassa; panee erityisesti merkille tiedonhallintayksikön perustamisen, viraston tiedonhallintaa koskevan strategian toteutusta edistämään suunnitellun tieto- ja viestintäteknisen strategian kehittämisen ja uuden organisaation toiminnan arvoa koskevan mallin, joka otettiin käyttöön tieto- ja viestintätekniikan tuottamisen edistymisen seuraamiseksi; panee merkille, että Europolin innovaatiolaboratoriosta tuli osa tiedonhallintayksikön rakennetta, jonka odotetaan johtavan tarkistetun Europol-asetuksen täytäntöönpanossa tarvittavaan tiiviimpään yhteistyöhön, ja että se perusti Europolin välinerekisterin tukemaan tutkimusta ja innovointia jäsenvaltioissa, kannustamaan kokemusten vaihtoon ja edistämään synergioita; panee lisäksi merkille, että on perustettu digitaalisen tuen yksikkö, jolla pyritään vastaamaan tehokkaasti ja vaikuttavasti jäsenvaltioiden ja viraston tutkintatarpeisiin erityisesti sellaisissa monimutkaisissa tapauksissa, joissa tarvitaan digitaalista forensiikkaa;

6. on tyytyväinen viraston nopeaan reagointiin ja siihen, että se on tukenut jäsenvaltioita rikollisuuden torjunnassa Venäjän aloitettua laittoman ja provosoimattoman hyökkäyksen Ukrainaan, esimerkiksi lähettämällä asiantuntijoita ja vierailevia virkamiehiä Ukrainan naapurimaiden paikallisten lainvalvontaviranomaisten tueksi tai tukemalla talousrikostutkintaa, joka kohdistuu kyseisen sodan seurauksena pakotteiden kohteeksi asetettujen henkilöiden ja oikeushenkilöiden rikollisiin varoihin; panee lisäksi merkille, että virasto julkaisi vuonna 2022 useita sodan mahdollisiin vaikutuksiin liittyviä uhka-arviointeja sekä varhaisvaroitus- ja tiedustelutietoilmoituksia esimerkiksi ase- ja ihmiskaupasta; kannustaa virastoa tekemään edelleen kaikkensa tukeakseen unionin ja jäsenvaltioiden toimia tällä alalla; toteaa, että laiton sotilaallinen hyökkäys on aiheuttanut humanitaarisen kriisin ja saanut suuren määrän pakolaisia pakenemaan Ukrainasta unioniin, mikä tarkoittaa, että opportunistiset rikollisverkostot voivat hyödyntää tätä tilannetta rikollisen toimintansa edistämiseen; toteaa lisäksi, että viraston toimintavaltuuksien laajentaminen jäsenvaltioille tarjottavan tuen ja yksityisten osapuolten, kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön osalta edellyttäisi ylimääräisten sisäisten ja ulkoisten valvontamekanismien perustamista, jotta voidaan taata unionin oikeuden noudattaminen ja varmistaa perusoikeuksien suojelu;

7. panee merkille, että virasto jatkoi tiivistä yhteistyötä eu-LISAn kanssa ottaakseen käyttöön automaattiset matkustuslupahakemustietojen tarkistukset, joissa Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) tietoja verrataan Europolin tietoihin; panee merkille, että ETIASin käyttöönottoa lykättiin marraskuuhun 2023 neuvoston päätöksellä; pitää myönteisenä, että virasto laajensi yhteistyötään Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) kanssa vuonna 2022 ja että vuoden loppuun mennessä se oli tukenut 21:tä keskeistä EPPOn operaatiota veropetosten alalla;

Tehokkuus ja hyödyt

8. panee tyytyväisenä merkille, että virasto tarkisti vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevaa strategiaansa mukauttamalla strategisia painopisteitään vastaamaan jäsenvaltioiden nykyisiä operatiivisia tarpeita ja niiden kohtaamia turvallisuusuhkia ja pyrkii näin parantamaan suorituskykyään; panee tässä yhteydessä merkille uuden strategisen painopisteen, jolla tuodaan rajatylittävää yhteistyötä ja yhteisiä toimia varten yhteen olennaiset kumppanit, kuten Schengenin säännöstöön osallistuvat maat, Interpol ja unionin oikeus- ja sisäasioiden alan virastot;

9. panee tyytyväisenä merkille viraston vastaukset parlamentin kirjallisiin kysymyksiin ja viraston laajennetut toimenpiteet ja käytännöt, joilla parannetaan tehokkuutta ja hyötyjä pääasiallisen toiminnan tieto- ja viestintäteknisissä ratkaisuissa (sisäinen toteutus ulkoistusten sijaan), henkilöstöpalvelujen digitalisoinnissa (sähköinen rekrytointi, sähköinen koulutus) sekä välineissä, joilla seurataan muun muassa talousarvion toteuttamista, avointen työpaikkojen määrää, hankintamenettelyjen sopimuskattoja ja ympäristöindikaattoreita; on tyytyväinen siihen, että virasto on ottanut käyttöön julkisten hankintojen hallinnointityökalun ja jakanut hankintamenettelyjä muiden virastojen kanssa;

10. panee merkille, että unionin yhteentoimivuutta koskevan ohjelman suunnittelussa tapahtuneen muutoksen seurauksena viraston sisäiset toimet ja resurssit oli suunniteltava uudelleen, mihin tarvittiin lisää henkilöstöä; panee tässä yhteydessä merkille sopimuksen, jonka mukaan vuodesta 2024 alkaen 25 Euroopan raja- ja merivartioviraston työntekijää tukee virastoa sen yhteentoimivuutta koskevan ohjelman mukaisten velvollisuuksien täyttämisessä; panee lisäksi merkille viraston resursseihin kohdistuvan rasitteen, joka liittyy Euroopan tietosuojavaltuutetun kuulemismenettelyihin ja jonka vuoksi 25 viraston työntekijää on osoitettu Euroopan tietosuojavaltuutetun työstä johtuviin toimiin; on tyytyväinen siihen, että virasto on tehnyt tiiviistä yhteistyötä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa ja ottanut huomioon sen suositukset, jotka koskevat erilaisten järjestelmien, kuten EPRIS, ADEP, SIS, PERCI ja QUEST+, käyttöä; panee merkille viraston havainnon siitä, että PERCI-järjestelmän (laittomaan verkkosisältöön liittyvä unionin alusta) käyttöönotto viivästyi, koska Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnot ja niihin liittyvät suositukset vaikuttivat keskeiseen operatiiviseen kehitykseen; on tyytyväinen siihen, että virasto on nimittänyt perusoikeusvastaavan, jonka tehtävänä on auttaa virastoa turvaamaan perusoikeuksien kunnioittamisen kaikessa toiminnassaan ja kaikissa tehtävissään;

11. on tyytyväinen siihen, että virasto rekisteröitiin vuonna 2022 ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS); on lisäksi tyytyväinen siihen, että virasto käyttää ympäristöä säästävien julkisten hankintojen kriteerejä ja on sisällyttänyt ympäristöpolitiikkansa ja -tavoitteensa hankintamenettelyihinsä; panee merkille, että virasto käynnisti toteutettavuustutkimushankkeen, joka koskee sellaisen vuoteen 2030 ulottuvan viraston ympäristövision kehittämistä, jossa määritellään viraston kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteet ja näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat parannustoimenpiteet; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tämän tutkimuksen tuloksista; kehottaa virastoa harkitsemaan myös kestävien ja energiatehokkaiden väliaikaisratkaisujen toteuttamista sekä infrastruktuuriinsa että sisäisiin prosesseihinsa, kuten digitaalisten välineiden ja asiakirjahallinnon käytön lisäämistä;

Henkilöstöpolitiikka

12. panee merkille, että 31. joulukuuta 2022 henkilöstötaulukosta oli täytettynä 99,41 prosenttia ja että unionin talousarviossa hyväksytyistä 686 väliaikaisesta toimesta 682 oli täytettynä (615 vuonna 2021); panee merkille, että vuonna 2022 virastossa työskenteli lisäksi 236 sopimussuhteista toimihenkilöä (joista 19:n toimi rahoitettiin avustuksilla/sopimuksilla) ja 55 kansallista asiantuntijaa ja että unionin talousarviossa hyväksyttyjä sopimussuhteisen toimihenkilön toimia oli 235 ja kansallisen asiantuntijan toimia 71; panee myös merkille, että virastoon nimitettiin rajoitetuksi ajaksi 11 henkilöä vuoden 2022 henkilöstötaulukkoon kuulumattomiin ylimääräisiin väliaikaisiin toimiin, jotta avointen toimien määrä pysyisi mahdollisimman pienenä; panee merkille, että virastossa on viisi kansallisten asiantuntijoiden ryhmää, joista neljästä ei aiheudu lainkaan tai aiheutuu vain vähän kuluja viraston talousarviolle, ja toteaa, että näissä ryhmissä oli 152 henkilöä ja kansallisten asiantuntijoiden kokonaismäärä vuonna 2022 oli siten 207; on tyytyväinen viraston alhaiseen avoimien toimien määrään, joka oli 0,6 prosenttia vuonna 2022 ja siten selvästi alempi kuin vuotuinen tavoite, jossa määritelty avoimien työpaikkojen osuus on enintään 2 prosenttia; panee lisäksi merkille, että viraston henkilöstön vaihtuvuus kasvoi, sillä se oli 6,9 prosenttia vuonna 2021 ja 9,12 prosenttia vuonna 2022;

13. korostaa, että Venäjän Ukrainaan vuonna 2022 kohdistaman hyökkäyksen vuoksi virasto on lähettänyt maksuttomista kansallisista asiantuntijoista koostuvia operatiivisia ryhmiä eri jäsenvaltioihin, kuten Liettuaan, Slovakiaan, Unkariin, Romaniaan tai Bulgariaan, sekä kumppanimaihin, kuten Moldovaan, ja lisännyt siten maksuttomien kansallisten asiantuntijoiden käyttöä; toteaa, että maksuttoman kansallisen asiantuntijan tulot riippuvat edelleen kansallisista päätöksistä ja että useat jäsenvaltiot ovat päättäneet olla maksamatta palkkaa tällaisissa tilanteissa, jolloin nämä henkilöt on jätetty riippuvaisiksi heille päivärahoina maksetuista määristä; muistuttaa, että vaikka päivärahaa olisi mukautettava kolmen vuoden välein korjauskertoimella ja korvattava korkeammat elinkustannukset inflaatiolukujen mukaisesti, päivärahan määrä on pysynyt muuttumattomana kuuden viime vuoden aikana; kehottaa virastoa käymään perusteellista vuoropuhelua komission ja toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa, jotta varmistetaan oikeudenmukainen korvaus kaikille viraston palveluksessa oleville asiantuntijoille;

14. panee huolestuneena merkille, että vuonna 2022 viraston sukupuolijakauma oli seuraava: ylemmässä ja keskijohdossa 82 prosenttia oli miehiä (28 miestä ja kuusi naista), hallintoneuvostossa 75 prosenttia oli miehiä (38 miestä ja 13 naista) ja koko henkilöstössä 65 prosenttia oli miehiä (556 miestä ja 295 naista); ottaa huomioon, että viraston palveluksessa vuonna 2022 olleiden naisten osuus henkilöstöstä (35 prosenttia) on suurempi kuin unionissa lainvalvonnan parissa (poliiseina, ammattituomareina ja vankiloiden henkilöstönä) työskentelevien naisten osuus henkilöstöstä keskimäärin (21,6 prosenttia Eurostatin vuoden 2021 tilastojen perusteella); palauttaa mieliin, että on tärkeää varmistaa sukupuolten tasapuolinen edustus, ja kehottaa virastoa ottamaan tämän huomioon henkilöstön palvelukseen ottamisessa sekä ylemmän ja keskijohdon nimityksissä; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon, että on tärkeää huolehtia sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta nimitettäessä jäseniä viraston hallintoneuvostoon;

15. panee merkille, että viraston työterveyshuolto ilmoitti vuonna 2022 kolmesta uudesta työuupumustapauksesta; panee lisäksi merkille, että virasto on ottanut käyttöön henkilöstön hyvinvointia parantavia toimenpiteitä, kuten työterveys- ja elämäntapaneuvontaa, mahdollisuuden tehdä osa-aikatyötä lääketieteellisin perustein ja saada lähete erikoislääkärille sekä neuvontaa henkilöstöä tukevaa hallintoa varten; panee merkille, että hallintoneuvosto päätti soveltaa vastaavasti virastoon komission päätöstä C(2022) 1788 työajasta ja hybridityöskentelystä, jolla korvataan aiemmat työaikaa ja etätyötä koskevat täytäntöönpanosäännökset ja jonka tarkoituksena on luoda toimintakehys toimistossa työskentelyn ja etätyön katsomiselle toisiaan vastaaviksi työskentelytavoiksi; kehottaa virastoa jatkamaan ratkaisujen tutkimista työuupumustapausten vähentämiseksi ja raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle saavutetusta edistyksestä;

16. panee merkille viraston vastauksista parlamentin kirjallisiin kysymyksiin, että vaikka virasto ei ole pannut täytäntöön monimuotoisuutta ja osallisuutta koskevaa peruskirjaa, se on ottanut käyttöön oman monimuotoisuutta ja osallisuutta koskevan strategiansa; panee lisäksi merkille, että vuonna 2022 virasto tarkisti ja hyväksyi menettelykäsikirjan, jolla pannaan täytäntöön hallintoneuvoston päätös toimintapolitiikasta, jolla suojellaan työntekijöiden ihmisarvoa ja ehkäistään työpaikkakiusaamista ja seksuaalista häirintää; panee merkille, että virasto pyysi vuosina 2017–2022 ulkopuolista oikeudellista neuvontaa kahdessa väitetyssä häirintätapauksessa; panee merkille, että vuonna 2022 tuomioistuimen käsiteltäväksi ei tuotu yhtään viraston henkilöstöä koskevaa häirintätapausta; korostaa, että on tärkeää ottaa käyttöön tehokkaat häirinnän vastaiset toimintakehykset erityisesti erittäin stressaavissa ja vaativissa työympäristöissä; kehottaa virastoa ottamaan käyttöön asiaa koskevan koulutusohjelman sekä uusille työntekijöille että nykyiselle henkilöstölle;

Julkiset hankinnat

17. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen havainnon, jonka mukaan vuonna 2022 virasto maksoi 3,3 miljoonan euron avustuksen erään jäsenvaltion kansallisen poliisin toiminnan rahoittamiseksi, mukaan lukien 1,4 miljoonaa euroa korvauksena viiden veneen ostosta ja 7 prosentin varaus yleiskustannuksia, kuten arvonlisäveroa, varten; panee merkille tilintarkastustuomioistuimen arvioinnista, että koska alukset hankittiin poliisien koulutusta varten, arvonlisäveroa ei varainhoitoasetuksen 186 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaan olisi pitänyt korvata, koska tuensaaja on julkisoikeudellinen viranomaistoimintaa harjoittava viranomainen, mistä syystä kyseinen 0,2 miljoonan euron osuus avustuksesta todettiin sääntöjenvastaiseksi; panee merkille viraston vastauksesta, että ottaen huomioon yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä annetun neuvoston päätöksen 2008/617/YOS ([2]) 5 artiklan, jossa säädetään, että erityistoimintayksiköiden on varmistettava yhteiset koulutustilaisuudet ja harjoitukset, kun taas toiminta-avustus koski yhden jäsenvaltion koordinoimien erityistoimintayksiköiden toimintaa, virasto piti varainhoitoasetuksen 186 artiklan 4 kohdan c alakohdan ja avustusten hallinnointia koskevien komission soveltamisohjeiden nojalla arvonlisäveroa hyväksyttävänä kustannuksena, koska sitä ei voida periä takaisin sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaan eikä se liity koulutukseen, tietämyksen lisäämiseen tai vastaavaan turvallisuusalan toimintaan, toisin kuin arvonlisävero, jonka jäsenvaltiot maksavat julkisina viranomaisina käyttäessään suvereenia päätösvaltaansa, erityisesti jos yksityiset yritykset eivät pysty tarjoamaan asiaan liittyviä palveluja; panee lopuksi merkille tulevaisuutta silmällä pitäen viraston sitoutumisen toiminta-avustusten arvonlisäveron tukikelpoisuuden arviointiin tilintarkastustuomioistuimen huomioiden perusteella;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

18. panee merkille viraston nykyiset toimet ja jatkuvat pyrkimykset avoimuuden, eturistiriitojen ennaltaehkäisyn ja hallinnan sekä väärinkäytösten paljastajien suojelun osalta; panee tyytyväisenä merkille, että kaikki hallintoneuvoston jäsenten ja ylimmän johdon sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja ansioluettelot julkaistaan viraston verkkosivustolla; kehottaa virastoa harkitsemaan toimenpiteitä, joilla ehkäistään myös pyöröovi-ilmiötä;

19. panee merkille, että vuoden 2022 aikana virasto käsitteli kuutta eturistiriitatilanteisiin liittyvää tapausta, joista kaksi liittyi neuvonantajan rooliin valintaprosessissa, yksi ilmeni valituksi tulleen hakijan rekrytoinnin aikana ennen kuin tämä aloitti tehtävänsä virastossa ja kaksi liittyi tilanteisiin, joissa henkilöstön jäsenten työsuhteet olivat jo aiemmin päättyneet; panee lisäksi merkille, että näissä tilanteissa toteutettiin asianmukaisia toimenpiteitä, kuten ehdollisten lupien soveltaminen uuden työn aloittamiseen työsuhteen päättymisen jälkeen; panee merkille, että virasto käsitteli vuonna 2022 yhtä väärinkäytösten paljastamiseen liittyvää tapausta, joka päätettiin ilman, että olisi suoritettu mahdolliseen ammatillisten velvoitteiden rikkomiseen liittyviä lisätoimia;

([2]) Neuvoston päätös 2008/617/YOS, tehty 23 päivänä kesäkuuta 2008, yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä (EUVL L 210, 6.8.2008, s. 73).

20. on huolissaan tiedotusvälineissä esitetyistä tiedoista, jotka koskevat viraston henkilöstön eturistiriitoja; panee merkille, että joulukuussa 2023 Euroopan oikeusasiamies päätti aloittaa tutkimuksen selvittääkseen, miten virasto käsitteli kahden entisen henkilöstön jäsenen siirtymistä verkkovälitteisen lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjumiseen liittyviin tehtäviin; panee merkille, että ensimmäinen näistä henkilöstön jäsenistä siirtyi vuoden 2022 alussa suureen teknologia-alan sidosryhmään ja toinen saman sidosryhmän hallituksen jäseneksi myöhemmin samana vuonna; panee merkille viraston antaman vastauksen ja kehottaa tutkimaan väitteet perusteellisesti ja raportoimaan tuloksista vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;

Sisäinen valvonta

21. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen huomion, jonka mukaan virasto maksoi vuosina 2020–2022 päivärahaa kolmelle Alankomaiden kansalaiselle, jotka työskentelivät kansallisina asiantuntijoina; katsoo, että koska virasto sijaitsee Alankomaissa, näillä kolmella kansallisella asiantuntijalla ei viraston sisäisten sääntöjen mukaan ollut oikeutta päivärahoihin; panee lisäksi merkille, että vaikka virasto lopetti joulukuussa 2022 päivärahan maksun näille kolmelle asiantuntijalle, virasto päätti olla perimättä takaisin edellä mainittuna aikana maksettuja ylimääräisiä maksuja; panee merkille, että näiden maksujen kokonaismäärä oli 155 553 euroa, josta 90 605 euroa maksettiin vuonna 2022; on huolissaan siitä, että viraston ennakkotarkastuksiin on liittynyt puutteita kolmen vuoden ajan; panee merkille viraston vastauksesta tilintarkastustuomioistuimen huomioon, että virasto on tehostanut ennakkotarkastuksia varmistaakseen, että henkilöstön jäsenet ovat oikeutettuja taloudellisiin etuuksiin ennen niiden maksamista;

22. on tyytyväinen viraston edistymiseen tarkastuksissa annettujen vireillä olevien suositusten täytäntöönpanossa ja toteaa, että 89 prosenttia ratkaisevan tai erittäin tärkeistä suosituksista pantiin täytäntöön vuonna 2022; panee merkille, että vuoden 2022 lopussa oli edelleen vireillä seitsemän erittäin tärkeää suositusta, jotka on tarkoitus panna täytäntöön ja joita on tarkoitus soveltaa ja jotka esitettiin vuosina 2018, 2019 ja 2021 suoritettuja tarkastuksia koskevissa kertomuksissa; panee merkille, että komission sisäisen tarkastuksen toimiala julkaisi virastoa koskevan sisäisen tarkastuksen strategisen suunnitelman vuosiksi 2022–2024 ja että suunnitelma kattaa kolme aihetta, mukaan lukien koordinointia ja työjärjestelyjä muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston kanssa koskeva vuonna 2022 toteutettu tarkastus, jonka tulokset oli tarkoitus antaa vuonna 2023;

23. panee merkille viraston sisäisen valvonnan järjestelmän tehokkuutta koskevassa itsearvioinnissa, jossa otettiin huomioon sekä määrälliset mittarit että laadulliset näkökohdat, mukaan lukien 76 sisäisen valvonnan indikaattoria, esitetyn päätelmän, jonka mukaan kaikki sisäisen valvonnan järjestelmän osatekijät olivat olemassa ja toimivat integroidusti eikä vuoden 2022 sisäisessä valvonnassa havaittu merkittäviä heikkouksia; panee merkille, että viraston sisäisen tarkastuksen yksikkö saattoi päätökseen viraston vuoden 2022 sisäisen valvonnan kehyksen tarkastelun ja totesi, että virastolla oli käytössään vankka sisäisen valvonnan järjestelmä;

24. panee merkille, että virasto laati ja julkaisi riskinhallintakäytännön vuonna 2022; panee lisäksi merkille, että vuonna 2022 viraston riskiprofiilia luonnehtivat muun muassa toimeksiannon ja tehtävien lisääntyminen, kasvava kysyntä toimittaa onnistuneesti henkilötietojen käsittelyyn käytettäviä keskeisiä tieto- ja viestintäteknisiä ratkaisuja, jatkuva reagointi Ukrainan sodan turvallisuudelle ja lainvalvonnalle aiheuttamien vaikutusten lieventämiseksi sekä valvontatoimien ja niihin liittyvien tutkintatoimien, myös tietosuojaan liittyvien, lisääntyminen; on tyytyväinen viraston vuonna 2022 hyväksymään vuosien 2022–2024 tarkistettuun petostentorjuntastrategiaan, jossa otetaan huomioon periaatteet, petosriskien arviointi, petostentorjuntatavoitteet ja -toimet sekä vuosien 2017–2020 petostentorjuntastrategian toimien täytäntöönpanon tarkastelu; panee merkille, että Euroopan petostentorjuntavirasto saattoi päätökseen tutkinnan, joka koski yhden viraston henkilöstön jäsenen virheellisiä ilmoituksia virkamatkakuluista ja jonka raportti julkaistiin vuonna 2022; panee merkille, että viraston tähän tapaukseen liittyvä päätöksenteko on vielä viimeisessä vaiheessa; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle tapaukseen liittyvistä jatkotoimista ja lopullisesta päätöksestä;

Muita huomautuksia

25. panee merkille, että virasto on jatkanut erilaisten toimenpiteiden toteuttamista lisätäkseen näkyvyyttään julkisuudessa ja verkossa julkaisemalla podcast-sarjan, kehittämällä edelleen verkkosivustoaan, järjestämällä konferensseja, julkaisemalla raportteja (kuten ”Spotlight Report” -sarjan ja uudistetun ”In Brief” -raportin) ja toimimalla sosiaalisessa mediassa (yli 1 100 julkaisua vuonna 2022); panee tässä yhteydessä merkille, että virastoon liittyvien mainintojen määrä kasvoi erittäin vaikuttavissa tiedotusvälineissä ja että viraston sosiaalisen median mittarit osoittivat vuonna 2022 merkittävää kasvua vuoteen 2021 verrattuna;

26. kehottaa virastoa toteuttamaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan unionin avoimuussääntöjen noudattaminen kaikilta osin sekä perusoikeuksien, tietosuojanormien ja vastuuvelvollisuuden toteutuminen, myös tehtäessä yhteistyötä muiden virastojen kanssa; katsoo, että viraston ja kolmansien osapuolten välisten kokousten ja keskustelujen julkistaminen on tarpeen avoimuuden lisäämiseksi; pitää tässä yhteydessä myönteisenä viraston perusoikeusvastaavan nimeämistä;

27. panee merkille, että Euroopan tietosuojavaltuutettu pyysi 16. syyskuuta 2022 Euroopan unionin tuomioistuinta kumoamaan muutetun Europol-asetuksen kaksi säännöstä eli 74 a ja 74 b artiklan, todeten, että ne heikentävät vakavasti yksilöiden henkilötietoja koskevaa oikeusvarmuutta ja uhkaavat tietosuojavaltuutetun riippumattomuutta; panee lisäksi merkille unionin yleisen tuomioistuimen 6. syyskuuta 2023 asiassa T-578/22 antaman määräyksen, jossa päätettiin jättää tutkimatta muutettua Europol-asetusta vastaan nostettu Euroopan tietosuojavaltuutetun kanne ja todettiin, että tietosuojavaltuutettu ei voi käyttää kanteensa tukena 3. tammikuuta 2022 tekemäänsä päätöstä riidanalaisten säännösten vaikutuksista; panee merkille, että tietosuojavaltuutettu on valittanut asiasta T-578/22 ja että sen tehtävänä on valvoa viraston asetuksen (EU) 2016/794 nojalla suorittaman henkilötietojen käsittelyn laillisuutta; pitää myönteisenä viraston pyrkimyksiä ottaa huomioon tietosuojavaltuutetun suositukset ja erityisesti sitä, että kaikille ennen muutetun Europol-asetuksen voimaantuloa tallennetuille tiedoille on tällä välin osoitettu rekisteröityjen ryhmä;

28. muistuttaa 16. joulukuuta 2022 annetun Euroopan tietosuojavaltuutetun virastoa koskevan tarkastuskertomuksen havainnoista ja toteaa, että kertomuksessa tehtiin erityistarkastuksia, jotka koskivat viraston hallussa olevia kolmansien maiden kansalaisten tietokokonaisuuksia; muistuttaa, että Euroopan tietosuojavaltuutettu havaitsi, että yleinen menettely, jossa arvioidaan kumppaneiden alaikäisistä henkilöistä (joihin kuuluvat alle 15-vuotiaat lapset) antamia tietoja, on selkeä ja asianmukainen; muistuttaa, että Euroopan tietosuojavaltuutettu havaitsi useita tapauksia, joissa samantasoisen epäilyn soveltaminen (luokittelussa) niiden alaikäisten tietoihin, jotka ilmeisesti ovat olleet mukana suhteellisen vähäisissä rikkomuksissa osana laajempaa järjestäytynyttä rikollisryhmää, ei välttämättä täytä ”ehdottoman oikeasuhteisuuden” vaatimusta; painottaa, että virastolla on velvollisuus noudattaa ”ehdottoman oikeasuhteisuuden” periaatetta, joka vahvistetaan Europol-asetuksen 30 artiklan 1 kohdassa;

29. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 11. huhtikuuta 2024 antamaansa päätöslauselmaan ([3]).

([3]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0280.